

ГЕОЛОГ УКРАЇНИ

ГЕОЛОГ УКРАЇНИ
UKRAINIAN GEOLOGIST

Заснований у січні 2003 року
Виходить один раз на три місяці

Наукові статті рекомендовано до друку
Вченою радою Інституту геологічних наук
НАН України.
Протокол за №10 від 05.07.2012

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
П.О. Загороднюк

В.Я. Веліканов
Л.С. Галецький
Л.Ф. Гафич
П.Ф. Гожик
І.В. Загороднюк (відп. секретар)
О.А. Кичка
Г.А. Лівенцева (заст. гол. ред.)
О.Ю. Митропольський
В.П. Нагорний
О.М. Назарова (відп. секретар)
В.В. Огар (заст. гол. ред.)
М.С. Огняник
А.Я. Радзівіл
Г.І. Рудько
Е.А. Ставицький
С.Б. Шехунова
Літературне редагування
Л.І. Масалова

Журнал видається
за інформаційної
та фінансової підтримки
Групи компаній Надра

Передрук матеріалів можливий тільки за
письмової згоди редакції. Відповідальність
за добір і викладення фактів несуть автори,
за зміст реклами – рекламодавець. Редакція
може не поділяти точки зору авторів.

ГЕОЛОГ УКРАЇНИ

ГЕОЛОГІЧНА РОЗВІДКА І ВИДОБУТОК НАФТИ, ГАЗУ ТА ІНШИХ КОРИСНИХ КОПАЛИН
№ 3(39); 2012, ЛИПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ, 2012

ІНФОРМАЦІЯ

<i>Лівенцева Г.</i> Геологія – наука універсальна. На День знань у столичній школі відкрився перший в Україні геологічний клас.....	5
<i>Павлишин В.</i> Євген Лазаренко – український корифей мінералогії. До сторіччя від дня народження.....	10
<i>Зайцева В.</i> Доленосна зустріч.....	16
<i>Александрова Т.</i> Юні шукачі скарбів духовних і земних зустрілись у Києві. III етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів – членів МАН.....	18
<i>Кичка О.</i> Чому так мало панського у Королівства Данського? (Нотатки з копенгагенської конференції EAGE).....	23

НАУКА: НОВІ ПОГЛЯДИ

<i>Бурлуцький М.</i> Закономірності розподілу концентрацій германію в залежності від якісних характеристик вугілля Лисичанського геолого-промислового району.....	29
<i>Пономаренко О., Самчук А., Огар Т., Петриченко К., Попенко Е., Красюк О.</i> Визначення рідкісноземельних елементів у гірських породах та мінералах методом мас-спектрометрії з індукційно зв'язаною плазмою (ICP-MS).....	36
<i>Макаренко Н., Карли В., Коляда В., Паталаха М., Гурін О., Степанюк М., Купенко І.</i> Застосування сучасних модифікацій літогеохімічної і еманційної зйомок під час пошуку уранових родовищ.....	41
<i>Підвисоцький В., Остафійчук Н., Чашка О.</i> Концепція формування алмазоносних формацій давніх платформ як основа прогнозування і пошуків родовищ алмазів на території України.....	49
<i>Омельченко А., Митрохин О.</i> Вікові групи сублужних базитових дайок східної частини Волинського мегаблоку Українського щита.....	56
<i>Лепігов Г., Гулій В., Локтев А., Манюк М., Голтарьова Г.</i> Нафта Передкарпаття (в світлі абіогенної теорії генезису вуглеводнів).....	67
<i>Копчалою А., Садівник Б.</i> Про циклічність будови візейських відкладів Дніпровсько-Донецької западини та особливості кореляції трансгресивних частин розрізу.....	77
<i>Пімоненко Л., Каргаполов А., Гуня Д., Свістун В.</i> Геолого-геофізичний метод прогнозу зон скупчення метану на прикладі шахти імені О.Ф. Засядька.....	84

<i>Панченко В., Яковлева В.</i> Біблійне каміння України Мінерально-сировинна база гемологічних матеріалів України.....	89
Топаз.....	94
Берил.....	98
<i>Гольдін П., Звонк Є., Крахмальна Т.</i> Нові матеріали « <i>Eocetus</i> » sp. (Mammalia: Cetacea) з еоцену України.....	104

ДИСКУСІЇ

<i>Іванишин В., Кононенко Л., Бабко І.</i> Унікальні розрізи девону Дніпровсько-Донецької западини. Петрівська параметрична свердловина 1.....	114
<i>Дерябін М., Романюк Л.</i> Про шовні зони Українського щита.....	123

ІМЕНА

Геолог у творчому пошуку. До ювілею І.І. Дем'яненка.....	127
<i>Спіріна О.</i> Конельському М.Я. – 80!.....	129
<i>Савків Б.</i> Володимир Степанович Іванишин. До 80-річчя від дня народження.....	132
<i>Марчук В.</i> Аліса Дроздовська: «Ось про все це я і розповім...».....	134
<i>Кравчук О.</i> Георгій Григорович Ткаченко – «невідомий матрос» з Одеського університету.....	138
<i>Єсіна Н.</i> Фанат Криворіжжя. До 140 річниці з дня народження Е.К. Фукса.....	148
Пам'яті Ростислава Сергійовича Фурдюя.....	151
<i>Лелик Б.</i> Пам'яті великого геолога – головного «режисера» геологорозвідувальних робіт на вугілля в Україні.....	155

ГЕОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ, КУЛЬТУРА

<i>Іщенко О.</i> Енергетичні зони Землі і духовність наших предків.....	156
<i>Сапфірова Н.</i> Камінь у сучасному ювелірному і каменерізному мистецтві. Майстри України.....	164

ЗАСНОВНИК

**ВСЕУКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДСЬКА
ОРГАНІЗАЦІЯ
«СПІЛКА ГЕОЛОГІВ УКРАЇНИ»**

ВИДАВЕЦЬ

ПВНЗ «ІНСТИТУТ ТУТКОВСЬКОГО»

Адреса редакції/видавництва:

04114, Київ, вул. Дубровицька, 28

тел./факс (380-44) 468-90-82, 390-21-75

E-mail: journal@geolog.org.ua

Журнал зареєстровано у Державному
комітеті інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
Свідоцтво про державну реєстрацію
серія **КВ № 5629** від 23.11.2001

Дизайн та комп'ютерна верстка:

А.В. Рудаков

ПВНЗ «Інститут Тутковського»

На обкладинці:

фото з архіву журналу,

Чукотка, 2010 р.

Підписано до друку 14.09.2012

Наклад: 3000 прим.

Друк: ТОВ «Спрінт Україна»

03067, м. Київ, вул. Машинобудівна, 42

тел./факс +38(044)496-18-80.

Номер замовлення:

12-2936 від 03.10.2012 р.

Київ, ПВНЗ «Інститут Тутковського», 2012

Основан в январе 2003 года
Выходит один раз в три месяца

УЧРЕДИТЕЛЬ

ВСЕУКРАИНСКАЯ

ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ

«СПІЛКА ГЕОЛОГІВ УКРАЇНИ»

ИЗДАТЕЛЬ

ЧВУЗ «ИНСТИТУТ ТУТКОВСКОГО»

Адрес редакции:

04114, Киев, ул. Дубровицкая, 28

тел./факс (380-44) 468-90-82, 390-21-75

E-mail: journal@geolog.org.ua

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Главный редактор

П.А. Загороднюк

В.А. Великанов, Л.С. Галецкий,

Л.Ф. Гафич, П.Ф. Гожик,

И.В. Загороднюк (отв. секретарь),

А.А. Кичка, А.А. Ливенцева (зам. гл. ред.),

А.Ю. Митропольский, В.П. Нагорный,

Е.Н. Назарова (отв. секретарь),

В.В. Огарь (зам. гл. ред.),

Н.С. Огняник, А.Я. Радзивилл,

Г.И. Рудько, Э.А. Ставицкий, С.Б. Шехунова

Литературное редактирование

Л.И. Масалова

Научные статьи рекомендованы к печати

Ученым советом Института геологических наук НАН Украины.

Протокол № 10 от 05.07.2012

СОДЕРЖАНИЕ

№ 3(39); 2012, ИЮЛЬ - СЕНТЯБРЬ, 2012

ИНФОРМАЦИЯ

<i>Ливенцева А.</i> Геология – наука универсальная. В День знаний в столичной школе открылся первый в Украине геологический класс.....	5
<i>Павлишин В.</i> Евгений Лазаренко – украинский корифей минералогии. К столетию со дня рождения.....	10
<i>Зайцева В.</i> Судьбоносная встреча.....	16
<i>Александрова Т.</i> Юные искатели сокровищ духовных и земных встретились в Киеве. III этап Всеукраинского конкурса-защиты научно-исследовательских работ учащихся – членов МАН.....	18
<i>Кичка А.</i> Почему так мало барского у Королевства Датского? (Заметки с копенгагенской конференции EAGE).....	23

НАУКА: НОВЫЕ ВЗГЛЯДЫ

<i>Бурлуцкий Н.</i> Закономерности распределения концентраций германия в зависимости от качественных характеристик угля Лисичанского геолого-промышленного района.....	29
<i>Пономаренко А., Самчук А., Огарь Т., Петриченко К., Попенко Э., Красюк О.</i> Определение редкоземельных элементов в горных породах и минералах методом масс-спектрометрии с индукционно связанной плазмой (ICP-MS).....	36
<i>Макаренко Н., Карлы В., Коляда В., Паталаха М., Гурин А., Степанюк М., Купенко И.</i> Применение современных модификаций литогеохимической и эманационной съемки при поисках урановых месторождений.....	41
<i>Подвысоцкий В., Остафийчук Н., Чашка А.</i> Концепция формирования алмазоносных формаций древних платформ как основа прогнозирования и поисков месторождений алмазов на территории Украины.....	49
<i>Омельченко А., Митрохин А.</i> Возрастные группы субщелочных базитовых даек восточной части Волынского мегаблока Украинского щита.....	56
<i>Легигов Г., Гулий В., Локтев А., Маниук М., Гоптарева Г.</i> Нефть Прикарпатья (в свете абиогенной теории генезиса углеводородов).....	67
<i>Копчалою А., Садивных Б.</i> О цикличности строения визейских отложений Днепровско-Донецкой впадины и особенностях корреляции трансгрессивных частей разреза.....	77
<i>Пимоненко Л., Каргаполов А., Гуня Д., Свистун В.</i> Геолого-геофизический метод прогноза зон скопления метана на примере шахты имени А.Ф. Засядько.....	84
<i>Панченко В., Яковлева В.</i> Библиейские камни Украины Минерально-сырьевая база геммологических материалов Украины.....	89
Топаз.....	94
Берилл.....	98
<i>Гольдин П., Звонок Е., Крахмальная Т.</i> Новые материалы « <i>Eocetus</i> » sp. (Mammalia: Cetacea) из эоцена Украины.....	104

ДИСКУССИИ

<i>Иванишин В., Кононенко Л., Бабко И.</i> Уникальные разрезы девона Днепровско-Донецкой впадины. Петровская параметрическая скважина 1.....	114
<i>Дерябин Н., Романюк Л.</i> О шовных зонах Украинского щита.....	123

ИМЕНА

Геолог в творческом поиске. К юбилею И.И. Демьяненко.....	127
<i>Спирина О.</i> Конельскому М.Я. – 80!.....	129
<i>Савкив Б.</i> Владимир Степанович Иванишин. К 80-летию со дня рождения.....	132
<i>Марчук В.</i> Алиса Дроздовская: «Вот обо всем этом я и расскажу...».....	134
<i>Кравчук О.</i> Георгий Григорьевич Ткаченко – «неизвестный матрос» из Одесского университета.....	138
<i>Есина Н.</i> Фанат Криворожья. К 140 годовщине со дня рождения Э.К. Фукса.....	148
Памяти Ростислава Сергеевича Фурдья.....	151
<i>Лелик Б.</i> Памяти великого геолога – главного «режиссера» геологоразведочных работ на уголь в Украине.....	155

ГЕОЛОГИЯ, ИСТОРИЯ, КУЛЬТУРА

<i>Ищенко А.</i> Энергетические зоны Земли и духовность наших предков.....	156
<i>Сапфирова Н.</i> Камень в современном ювелирном и камнерезном искусстве. Мастера Украины.....	164

CONTENTS

№ 3(39); 2012, JULY-SEPTEMBER, 2012

INFORMATION

<i>Livntseva G.</i> Geology is a universal science. On the Knowledge Day in one of the Kiev schools the first geological class in Ukraine was established.....	5
<i>Pavlyshyn V.</i> Yevgen Lazarenko – Ukrainian coryphaeus of mineralogy To centennial of the birthday.....	10
<i>Zaytseva V.</i> Momentous meeting.....	16
<i>Aleksandrova T.</i> Young searchers of Earth's and spiritual treasures met in Kyiv. III stage of Ukrainian contest of scientific and research works of pupils – members of Small Academy of Sciences.....	18
<i>Kitchka O.</i> Why the Kingdom of Denmark lacks of arrogance? (Notes on the EAGE conference held in Copenhagen).....	23

SCIENCE: NEW VIEW

<i>Burlutskiy N.</i> Germanium distribution regularities and its dependence on qualitative characteristics of Lisichansk geological and industrial area.....	29
<i>Ponomarenko O., Samchuk A., Ogar T., Petrychenko K., Popenko E., Krasyuk O.</i> Definitions of rare earth elements in rocks and minerals by mass spectrometry INDUCTION coupled plasma (ICP-MS).....	36
<i>Makarenko M., Karly V., Kolyada V., Patalakha M., Gurin O., Stepanyuk M., Kupenko I.</i> Application of modern to date modifications of litogeochemical and emanation surveying by prospecting of uranium deposits.....	41
<i>Podvysotskiy V., Ostafiychuk N., Chashka A.</i> The conception of forming diamond formations on ancient platforms as the theory of forecasting and searching diamond deposits on Ukraine.....	49
<i>Omelchenko A., Mitrokhin A.</i> Age groups of subalkaline basic dikes of the eastern part of the Volhynia Megablock of the Ukrainian Shield.....	56
<i>Lepigov G., Guliy V., Loktev A., Manyuk M., Goptaryova G.</i> Precarpathian oil (in the light of abiogenous theory of hydrocarbon genesis).....	67
<i>Kopchalyuk A., Sadivnyk B.</i> About cyclicity of visean sediments' pattern of Dnieper-Donets depression and specifics of correlation the transgressive parts of drill core.....	77
<i>Pimonenko L., Kargapolov A., Gunia D., Svistun V.</i> Geological and geophysical method of calculation of zones of a congestion of methane on example of mine of the name of A.F. Zasyadko.....	84
<i>Panchenko V., Yakovleva V.</i> Biblical stones of Ukraine Minerals base of gemological materials of Ukraine.....	89
Topaz.....	94
Beryl.....	98
<i>Goldin P., Zvonok E., Krakhmalnaya T.</i> New records of « <i>Eocetus</i> » sp. (Mammalia: Cetacea) from the Eocene of Ukraine.....	104

DISCUSSIONS

<i>Ivanishyn V., Kononenko L., Babko I.</i> Unique Devonian sets in Dnieper-Donets Depression. Stratigraphic well № 1-Petrivska.....	114
<i>Deryabin N., Romanyuk L.</i> About the suture zones of the Ukrainian shield.....	123

NAMES

Geologist in creative research. The anniversary of I.I. Demyanenko.....	127
<i>Spirina O.</i> Konelskiy M.Ya. is 80!.....	129
<i>Savkiv B.</i> Volodymyr Stepanovych Ivanishyn. The 80 th anniversary.....	132
<i>Marchuk V.</i> Alisa Drozdovskaya: «This is what I am going to tell you about...».....	134
<i>Kravchuk O.</i> Georgiy Grigoryevich Tkachenko – «unknown sailor» from Odessa University.....	138
<i>Esina N.</i> A fan of Kryvorizhzhya. The 140 th anniversary of E.K. Fuks.....	148
In remembrance of Rostyslav Sergiyovych Furduy.....	151
<i>Lelyk B.</i> To the memory of the great geologist – the principal of coal exploration in Ukraine.....	155

GEOLOGY, HISTORY, CULTURE

<i>Ishchenko A.</i> Energy Zones (bands) of the Earth and spirituality of our ancestors.....	156
<i>Sapfirova N.</i> Stone in modern jewelry and stone-saw art. Ukrainian craftsmen Stone in modern jewelry and stone-saw art. Ukrainian craftsmen.....	164

UKRAINIAN GEOLOGIST

Journal was founded in January, 2003
Ukrainian Geologist is published quarterly
by Association of Ukrainian Geologists

FOUNDER

ALL-UKRAINIAN PUBLIC ORGANISATION
«ASSOCIATION OF UKRAINIAN GEOLOGISTS»

PUBLISHER

HEI TUTKOVSKY INSTITUTE

Editorial office address:

28 Dubrovitska Street,
Kyiv 04114, Ukraine
Ph./Fax: (380-44) 468-90-82, 390-21-75
E-mail: journal@geolog.org.ua

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

P.O. Zagorodnyuk

V.Ya. Velikanov, L.S. Galetskiy,

L.F. Gafych, P.F. Gozhik,

I.V. Zagorodnyuk (Executive Secretary),

O.A. Kitchka, G.A. Livntseva (Associate
Editor),

O.Yu. Mitropolsky, V.P. Nagorny,

O.M. Nazarova (Executive Sekretary),

V.V. Ogar (Associate Editor),

M.S. Ognyanik, A.Ya. Radzivil, G.I. Rudko,

E.A. Stavitskiy, S.B. Shekhunova

Literary editor

L.I. Masalova

Research papers are recommended
to publishing by Senatus Academicus
of IGS NASU according to its Minutes
no. 10 of July, 5, 2012.